

КОМАХИ-ШКІДНИКИ КІСТОЧКОВИХ ПЛОДОВИХ КУЛЬТУР ХУСТСЬКОГО РАЙОНУ

Пальок Т.М.

*ДВНЗ «Ужгородський національний університет», біологічний факультет
вул. А. Волошина, 32, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна*

На території України в садах загалом зареєстровано близько 400 видів шкідників, 90% з яких – комахи. При цьому комплекс фітофагів, які спричиняють відчутну шкоду, доволі різноманітний. Для забезпечення якісного врожаю, тривалої продуктивності багаторічних насаджень важливим заходом є інтегрований захист садів, де обов'язковою складовою має бути оцінка фітосанітарного стану та прогноз розвитку комах-шкідників, що, в свою чергу, є важливим для реалізації концепції інтегрованого захисту рослин.

Ми проводили спостереження і збір матеріалу впродовж вегетаційного періоду в 2019-2020 рр. у промислових садах та на присадибних ділянках в ок. сіл Суха, Бронька, Кушниця. За результатами досліджень шкідливої ентомофауни плодкових кісточкових культур в умовах Хустського району Закарпатської області виявлено 13 видів комах, які відносяться до 3 рядів – Рівнокрилі, Твердокрилі, Лускокрилі. з відмічених нами для досліджуваної території 13 видів комах-шкідників більшість (11 видів) живиться на сливі, на глоді – 6 видів, на абрикосі, вишні, черешні і аличі – по 5 видів. Видами поліфагами є 5 – каліфорнійська щитівка, західний травневий хрущ, сливова плодожерка, кільчастий шовкопряд, білан жилкуватий, які живляться на більшості плодкових дерев. Типовим монофагом в умовах району досліджень є сливова листовійка, що живиться виключно на сливі.

Найбільше пошкоджується листова поверхня і генеративні органи: по 7 видів. З них шляхом асиміляції живиться каліфорнійська щитівка, інші обгризають листову поверхню. Стовбури і гілки пошкоджує один вид (листовійка підкорова), плоди пошкоджує також один вид (сливова плодожерка), корені плодкових кісточкових дерев пошкоджують личинки травневого хруща.

Найбільш чисельними і в зв'язку з цим небезпечними шкідниками в садах району є каліфорнійська щитівка, західний травневий хрущ (для молодих саджанців), яблунева горностаєва міль, листовійка сливова, кільчастий шовкопряд.

Зменшення чисельності шкідливих комах у садах бажано вести агротехнічними методами: шляхом очистки старої кори, обрізки і спалювання гілок, збору падалиць. Хімічні заходи слід застосовувати тільки у випадку масового розмноження окремих видів шкідників, оскільки інсектициди, потрапляючи у ґрунт

і водойми можуть спричинювати загибель інших тварин, а також забруднюють оточуюче середовище.